

Sprawa: Odpowiedź na interpelację poselską nr 5964
w sprawie definicji transakcji kontrolowanych
w przepisach dotyczących cen transferowych
Znak sprawy: DMP.054.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na interpelację nr 5964 w sprawie definicji transakcji kontrolowanych w przepisach dotyczących cen transferowych, złożoną przez Pana Posła Janusza Kowalskiego, uprzejmie przedstawiam poniżej wyjaśnienia.

1. Czy w ocenie Ministerstwa Finansów dobrowolne umorzenie udziałów bez wynagrodzenia stanowi transakcję kontrolowaną, a w konsekwencji podlega obowiązkowi sporządzenia dokumentacji cen transferowych w przypadku przekroczenia progów dokumentacyjnych?

Definicja transakcji kontrolowanej unormowana jest w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych¹ oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych². Zgodnie z art. 23m ust. 1 pkt 6 ustawy PIT oraz art. 11a ust. 1 pkt 6 ustawy CIT, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2019 r.: transakcja kontrolowana jest zdefiniowana jako „*identyfikowane na podstawie rzeczywistych zachowań stron działania o charakterze gospodarczym, w tym przypisywanie dochodów do zagranicznego zakładu, których warunki zostały ustalone lub narzucone w wyniku powiązań*”.

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.), dalej określana mianem ustawy PIT.

² Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 z późn. zm.), dalej określana mianem ustawy CIT.

Stwierdzając czy dobrowolne umorzenie udziałów bez wynagrodzenia stanowi transakcję kontrolowaną, w ocenie Ministerstwa Finansów należy mieć na uwadze orzecznictwo NSA, który orzekał w tym zakresie (wyrok NSA z 28.11.2023 r., sygn. II FSK 226/21, wyrok NSA z 28.11.2023 r., sygn. II FSK 227/21, wyrok NSA z 28.11.2023 r., sygn. II FSK 255/21, wyrok NSA z 28.11.2023 r., sygn. II FSK 256/21).

NSA we wskazanych wyżej wyrokach uznał, że dobrowolne umorzenie udziałów bez wynagrodzenia stanowi transakcję kontrolowaną. Przy rozpatrywaniu przedmiotowego zagadnienia NSA wziął pod uwagę m.in. znaczenie pojęcia: „działania o charakterze gospodarczym” oraz „ustalenie lub narzucenie warunków w wyniku powiązań”.

Odnośnie charakteru gospodarczego w przypadku dobrowolnego umorzenia udziałów, NSA uznał że nieodpłatne umorzenia udziałów można traktować jako działania o charakterze gospodarczym.

Ponadto NSA w przedmiotowych wyrokach uznał, że powiązania występujące między udziałowcami mogą mieć wpływ na warunki dobrowolnego umorzenia udziałów, a w konsekwencji, dobrowolne umorzenie udziałów bez wynagrodzenia może stanowić zdarzenie, którego warunki mogłyby zostać ustalone w wyniku powiązań. Do tego umorzenia dojdzie na skutek działań spółki, a dokładnie zgromadzenia jej wspólników i wspólnika, których warunki zostały ustalone lub narzucone w wyniku powiązań.

W ocenie Ministerstwa Finansów, opierając się również na orzecznictwie NSA, dobrowolne umorzenie udziałów bez wynagrodzenia stanowi transakcję kontrolowaną, a w konsekwencji podlega obowiązkowi sporządzenia dokumentacji cen transferowych w przypadku przekroczenia progów dokumentacyjnych, o których mowa w art. 23w ustawy PIT / art. 11k ustawy CIT.

2. Czy planowane są zmiany polegające na wprowadzeniu pełniejszej definicji transakcji kontrolowanej?

Obecnie nie są planowane zmiany legislacyjne dotyczące definicji transakcji kontrolowanej.

Należy mieć na względzie, iż w celu przyczynienia się do pewności i jednolitości stosowania prawa oraz zwiększenia bezpieczeństwa podatkowego podatników, Minister Finansów wydał interpretację ogólną z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie definicji transakcji kontrolowanej³.

³ <https://www.podatki.gov.pl/ceny-transferowe/wyjasnienia/interpretacja-ogolna-w-sprawie-definicji-transakcji-kontrolowanej/>

3. Czy Ministerstwo Finansów planuje w najbliższym czasie zmiany przepisów polegające na implementacji Dyrektywy UE dot. cen transferowych?

Projekt Dyrektywy Rady UE w sprawie cen transferowych 12954/2023, 2023/0322 (CNS) jest obecnie przedmiotem prac grupy roboczej Rady UE i jej ostateczny kształt nie jest znany. W trakcie prac analizowane są również alternatywne formy współpracy państw członkowskich w zakresie cen transferowych.

Dlatego w chwili obecnej Ministerstwo Finansów nie planuje jeszcze żadnych prac legislacyjnych w zakresie zmiany przepisów dotyczących cen transferowych związanych z ewentualną implementacją dyrektywy.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu